

Hodnocení
rigorózní práce Mgr. Evy Kaiserové
Trestné činy pojištného podvodu (§ 210), úvěrového podvodu (§ 211) a dotačního podvodu (§ 212)

I.

Téma recenzované rigorózní práce je aktuální a společensky závažné, a to hned z několika důvodů.

Předně proto, že rigorózní práce je věnována rozboru tří zvláštních obohacovacích typů – podvodnému jednání směřujícímu k obohacení na úkor jiného, jehož trestněprávní posouzení náleží tradičně k aktuálním problémům majetkové kriminality. Majetková kriminalita, zejména ta, o které rigorozantka pojednává, je v současné době charakterizována několika atributy. Jsou jimi vysoká latence tohoto typu trestné činnosti, rostoucí frekvence takových jednání, zvyšující se rozsah škod způsobených podvodným jednáním, rostoucí počet pachatelů i jejich odlišná typologie (tzv. kriminalita bílých límečků), která ztěžuje odhalení a potrestání pachatelů. Aplikační praxe se potýká s celou řadou problémů ať již v oblasti dokazování nebo rozhodování o tomto druhu kriminality a konec konců na pořadu dne je i otázka, zda má trestní zákoník obsahovat jeden obohacovací typ podvodu, anebo, jak to činí současná právní úprava, zda má obsahovat jeden obecný typ podvodu a tři speciální případy podvodných jednání.

Tím spíše je třeba ocenit volbu tématu rigorózní práce.

II.

Rigorózní práce je zpracována na podkladě ještě dostatečného počtu odborných literárních pramenů, s kterými autorka pracovala korektně a kreativně. Internetové zdroje jsou správně citovány. Práci zhodnocuje použití relevantní judikatury Ústavního soudu.

Autorka si práci rozdělila do Úvodu, šesti kapitol zpravidla dále strukturovaných a Závěru.

Osnova práce je logická, jednotlivé části práce na sebe vhodně navazují. Z obsahu kapitol je zřejmé, o čem práce, respektive její část pojednává. Po úvodu, ve kterém si autorka vytyčuje výzkumný cíl, se zabývá nejprve vývojem právní úpravy trestného činu podvodu. Dále pojednává o jednotlivých speciálních případech podvodu, tj. podvodu pojištném, úvěrovém a dotačním. Činí tak podle stejného pravidla, tj. rozebírá jednotlivé znaky skutkových podstat daných trestných činů, dále se ve čtvrté kapitole zabývá srovnáním

speciálních případů podvodu s obecnou skutkovou podstatou podvodu podle § 209 trestního zákoníku. České republice nejbližší právní řád, tj. trestní právo Slovenské republiky, obsahuje poněkud odlišnou právní úpravu podvodných jednání. Proto autorka srovnává slovenskou právní úpravu s aktuální českou právní úpravou. Závěr práce je věnován úvahám de lege ferenda a konečným zhodnocením poznatků, ke kterým autorka dospěla.

Rigorózní práce obsahuje české i cizojazyčné resumé, má seznam použité literatury a všechny další formální náležitosti tohoto typu kvalifikační práce.

Pokud jde o celkový obsah práce, předložená rigorózní práce neobsahuje věcné chyby či nedostatky, výklad je dostatečně odborný i obecně srozumitelný.

Jako relativní nedostatek práce bych vytkl, že výklad některých otázek by mohl být podrobnější, ale jako celek práce obsahuje sumu potřebných odborných poznatků.

V některých částech práce se projevuje větší závislost autorky na použitých pramenech. Tak například ve srovnávací kapitole s odkazem na publikované názory Novotného autorka uvádí, že trestní zákoník, tj. zákon č. 40/2009 Sb., opustil tzv. materiální pojetí trestného činu a přešel k pojetí formálnímu. Takový závěr je podle mého názoru nepřesný a přinejmenším sporný. Rigorozantka měla uvést i názory opačné anebo více argumentovat ve prospěch svého názoru.

Z obsahu práce oceňuji, že se autorka zabývala problematikou tzv. předčasně dokonaných trestných činů, což představují základní skutkové podstaty všech tří speciálních případů podvodu. K této otázce by bylo vhodné se vrátit při ústní obhajobě.

III.

Závěrem shrnuji: Rigorózní práce Mgr. Evy Kaiserové je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka prokázala, že je schopna vytvořit písemný odborný text na zadané téma, prokázala teoretické poznatky i znalost aplikační praxe.

Při ústní obhajobě doporučuji vyjádřit se k podnětům uvedeným v posudku, zejména pak k otázce tzv. předčasně dokonaných trestných činů v případě základních skutkových podstat speciálních případů podvodu v českém trestním zákoníku.

V Praze 14. 6. 2024

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
pověřený akademický pracovník

